

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Fidei Formularvm Praecipue Avgvstanae Confessionis
Iustitia Et Vsv**

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§XX.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](#)

mulae, quae creditu maxime necessaria, & a Iudeis, Ethniciis, haereticaeque prauitatis doctoribus uel negata, uel corrupta diuiniora dogmata exhibebant, e S. Scriptura explicata & eruta, aptisque uerbis exposita sistebant; hisce formulis separauit se ab infidelibus & haereticis hominibus, in unitate contra & professionis & sensus se continuit. Succedente tempore, successisse plures, magisque determinatas fidei formulas, neque mirum, neque iniustum, cum hominum & cognitio & malitia creuerit.

§. XIX.

Formularum
fidei usus.

Superatis tandem quae de fidei formularum iustitia dicere animo concepimus, *usum* earum afferemus; quo in instituto faciliter defungi possumus opera, quia fere omne quod ad *usum* pertinet explicandum, e superius dictis planum est atque compertum. Ut formulis fidei possunt, qui in Ecclesia uera, & extra eam uiuunt. Illi utuntur iisdem primo, ut ex iis fidem discant; secundum eandem dirigant atque componant; quem *usum* uocare posses *doctrinalem*, *instructiuum* & *normatiuum*. Secundo, ut ex iis edoceantur discrimen, quod ueram inter & falsam intercedit doctrinam; quem uocare liceat *usum discretiuum*; tertio, ut iisdem unio animorum in credenda & profienda uera doctrina stabiliatur; quem appellamus *usum unitiuum*. Hi, qui extra ueram Ecclesiam degunt, uti possunt formulis fidei primo: ut in aduersae doctrinae & didascalice & apologetice propositae notitiam ueniant. Secundo: errores suos reiectos & repulsos agnoscant; qui usus nomine *elenchthici* ueniret; tertio: ut iis semet a coetu uero ueluti exteros & reprobatos declaratos sentiant; quem nominamus *usum exclusiuum* & *excommunicatorium*.

§. XX.

Epilogus.

Animus quidem fuit, nouarum rerum in religione plus iusto, immo impie studiosorum hominum dubia & obiectiones, quibus fidem uerae Ecclesiae impetunt ueluti formularem, carbona-

bonariam, politici papatus reliquias &c. retundendi; sed coarcta, qua circumscribimur, temporis angustia praepediti, earum examen in ipsa disputationis arena uentilandum proponimus; certi interim sumus, B. L. facile soluturum secundum hanc tenus probata, quae mota sunt dubia aduersus *Formularum Fidei Iustitiam et Vsum*.

DE
AVGVSTANAE CONFESSONIS
IVSTITIA ET VSV.

CAPVT VNUM

§. I.

Augustanae Confessionis nomine quid rei nobis ueniat, Augustana Confessio. nemini ignotum est. Significamus nempe publicum scriptum, quod M. Imperatori CAROLO VTO, Germanici Imperii PRINCIPES V. ET DVAE IMPERIALES CIVITATES [quem numerum nuperrime accurate fixit Celleberrimus IOH. DAV. KOFLER in Disp. de subscriptione A. C.] ante ducentos annos xxv. Iunii die, AVGVSTA VINDELICORVM in comitiis ibi habitis demisse obtulerunt; complexum XXI praecipuos, quos sic uocant, FIDEI ET DOCTRINAE ARTICVLOS; itemque VII. capita, in quibus recensentur abusus mutati; ad quod condendum praelaudatorum Imperii statuum theologi in commune consilia et sententias contulerunt, PHILIPPVS uero MELANCHTHON eius litteris explicandi interpres fuit. Vocavit is hoc scriptum ad ueteris Ecclesiae doctorum exemplum *Apologiae sive defensionis et confessionis* nomine. [Saepius etiam B. LVTHERO *apologiae, defensionis et declarationis* nomine uenit in epistolis suis passim] maluit tamen confessionis uoce uti, eo, quod Caesari non uacaret, prolixas audire disputationes, quae apolo-